

FESTIVALSKA

NOVINI 5

56. PULA

FESTIVAL IGRANOG FILMA
18. - 25. 7. 2009.
FILM POD KOŽOM

SRIJEDA, 22. SRPNJA 2009.

ČOVJEK ISPOD STOLA NEVENA HITRECA
JE LI U ZEMLJI ČUDESA FILMSKA ANTIBAJKA?
SITORA ALIEVA O FESTIVALU S OBALE CRNOG MORA

PARTNER FESTIVALA

••T••Com• KulFurist

BANKA

eukonomist

Impressum Festivalskih novina

Ravnateljica Festivala
Zdenka Višković-Vukić

Umjetnički ravnatelj
Zlatko Viđačković

Producentica
Tanja Miličić

Koordinatorica programa
Nataša Šimunov

Voditelji popratnih programa
Branka Benčić, Marko Zdravković-Kunac, Svetlana Barač, Zvonimir Rumboldt i Tomislav Fiket

Produkcija zabavnog programa
Ela Poljarević

Voditelj marketinga
Sandra Petrović Dishpalli

Glasnogovornik Festivala
Hrvoje Pukšec

Voditeljica Press centra
Sanela Omanović

Za nakladnika
Zdenka Višković-Vukić

Glavni urednik festivalskih publikacija
Zlatko Viđačković

Urednik Festivalskih novina
Boško Picula

Redakcija:
Jordanka Grubač (zamjenica urednika), Matko Botić,
Ana Miljanić, Nicole Vojak, Sandra Mardešić

Službeni fotografi Festivala
Danko Vučinović (voditelj fotoslužbe), Hassan Abdel Ghani, Slaven Radolović, Hrvoje Matoković

Grafička urednica
Irena Musi

Prijelom
Dora Badurina Šuran

Tehnička podrška
Ivica Šuran, Tomislav Erman

Urednik web stranica
Goran Ivanišević

Tisak
Novi list

Sav materijal objavljen u Festivalskim novinama
dostupan je i na web adresi www.pulafilmfestival.hr

Nakladnik:
Pula Film Festival
Laginjska 5, p.p. 29
52100 Pula, Hrvatska
tel: ++ 385 52 393 321
fax: ++ 385 52 393 320
www.pulafilmfestival.hr
info@pulafilmfestival.hr

Alica u antibajci, kreativci u tvornici

Susreti ekipe šestog hrvatskog filma u Nacionalnom natjecateljskom programu *U zemlji čudesa* i voditelja popratnog festivalskog programa Pulska filmska tvornica u Circolu u utorak 21. srpnja u znaku iskusnih filmša i – novih filmskih nada

piše: Sandra Mardešić

Nakon jučerašnjih konferencija za novinare u Circolu pojmovi bajke i tvornice poprimaju nova značenja. Na prvog je od njih redatelj Dejan Šorak predstavio ekipu svog filma *U zemlji čudesa*. Iako naslovom podsjeća na slavnu bajku Lewisa Carrolla, ova je mađarsko-hrvatska koprodukcija zapravo „antibajka“ jer ova Alica u izvedbi male glumice Marije Stjepanović ne otputuje s vojnog poligona NATO-a u zapadnoj Hercegovini u neki čudetni svijet, već u Zagreb, pokušati sama osigurati dovoljno novaca za liječenje od raka. „U ovoj priči dobro i zlo nisu jasno razlučeni, kao što to nisu ni u stvarnosti iako je prošlo već toliko godina od rata“, objasnio je Šorak iznimno zadovoljan radom ekipe, a posebno Marijom. Mala Marija se na Festivalu, kao i na snimanju, osjeća kao prava glumica i sretna je što je ne tretiraju kao dijete već kao ravnopravnog člana. Ne čudi što je iz dramske grupa ZKM-a odabrana ova samozatajna, skromna djevojčica ali koja je zapravo „jedno odraslo dijete“ – sama je opisala svoju ulogu. Na napornim noćnim snimanjima, kao i u filmu, potporu joj je pružao inače kazališni glumac Franjo Kuhar: što toplom riječju, što bombonima i sladoledima. Naglasio je kako će mu projekt *U zemlji čudesa* ostati „jedna od najdražih uspomena u vitrini uspomena“. Koliko je u filmu sadržajno sve nekako naopake potvrđila je i Dora Lipovčan, koja se brinula kako će bez vlastitog majčinskog iskustva odigrati Alicinu majku, sve dok nije shvatila da u stvari tumači majku nezrelju od vlastite kćeri te je inspiraciju pronalazila u svojoj maloj partnerici. Publika će sigurno cijeniti ovaj film i zbog uloge njihova sugrađanina Borka Perića koji je prije dvije godine osvojio Zlatnu Arenu za najbolju sporednu ulogu za film *Živi i mrtvi*.

Rad ovogodišnje Pulske filmske radionice kao tradicionalnog

popratnog filmskog programa, predstavili su njeni voditelji Marko Zdravković Kunac, Biljana Čakić Veselić, Velimir Todorović, Mladen Medić i Dinka Radonić. Rezultat petog izdanja Radionice je osam kratkih filmova svih žanrova, od dokumentarnog, animiranog, do igranog i eksperimentalnog, a svi su nastali u samo dvadeset dana. „Polaznici, mladi kreativci, od kojih dvoje ima samo 17 godina, napravili su izuzetno kvalitetne filmove za koje bi profesionalcima bilo potrebno i do nekoliko mjeseci“, istaknula je Biljana Čakić Veselić. Kako se iz godine u godinu povećava broj polaznika, ove godine je pokrenuta i radionica za napredni stupanj, odnosno, stare polaznike, i traje od 18. srpnja do 25. kolovoza 2009.. O uspješnosti Radionice govori i činjenica da je proteklih godina čak sedamnaest filmova Pulske filmske tvornice na deset festivala osvojilo šest nagrada. Stoga su se njezini voditelji uz punu podršku Festivala igranog filma u Puli i grada Pule odlučili osamostaliti i osnovati udrugu u želji da Pula postane mjesto gdje će se njegovati festivalski tip filma s jasno izraženim autorskim stavom. Želja im je stvoriti mjesto gdje će svatko moći doći i snimiti svoj film ili pogledati arhivu pulskih autora odnosno filmova snimanih u Puli uz stalnu edukaciju i povremene projekcije s gostima predavačima. Na kraju su istaknuli vjeru u spremnost grada Pule za rješavanje pitanje prostora u kojem bi udruga mogla djelovati cijele godine. Ovogodišnje će filmske uratke publika moći vidjeti na jesen u Kinu Valli.

**U Circolu se danas s početkom u 11.00 predstavljaju
sudionici Hrvatskog filmskog fokusa**

FESTIVALSKA NOVOST – HRVATSKI FILMSKI FOKUS

U sklopu 56. festivala igranog filma u Puli ove se godine održava prvi Hrvatski filmski fokus koji će omogućiti hrvatskim i stranim gostima da od 21. do 24. srpnja pogledaju sve filmove u Nacionalnom programu, kao i program Najbolje od Dana hrvatskog filma, a 25. srpnja i program Filmovi u nastanku (Work in Progress). Ovim novim programom Festival igranog filma u Puli ojačava svoju funkciju svojevrstne odskočne daskе hrvatskog filma u svijet. Ravnatelji i selektori inozemnih festivala te strani kritičari i novinari nazočni na Festivalu sudjelovat će pak posljednjeg dana manifestacije, u subotu 25. srpnja na diskusiji o ovogodišnjoj hrvatskoj filmskoj produkciji s hrvatskim redateljima, producentima i drugim filmskim umjetnicima te dužnosnicima i novinarima.

Svoj dolazak su osim Roberta Olle, izvršnog direktora Eurimagesa; najavili i ravnatelji i selektori međunarodnih festivala: Frederic Boyer, novi umjetnički ravnatelj Dvotjedna redatelja (Quinzaine des Réalisateurs) Festivala u Cannesu; Aliona Shumakova, predselektorica za Istočnu Europu Festivala u Veneciji; Matthieu Darras, predselektor Međunarodnog tjedna kritike Festivala u Cannesu; Stephen Locke, programski

savjetnik Berlinalea; Eva Zaoralova, umjetnička ravnateljica Festivala u Karlovym Varym; Sitora Alieva, programska ravnateljica Kinotavr festivala u Sočiju; Roland Rust, ravnatelj festivala istočnoeuropskog filma u Cottbusu; Annamaria Percavassi, umjetnička ravnateljica Alpe-Adria film festivala u Trstu; Elma Tataragić, selektorica Sarajevo film festivala; Blagoja Kunovski, umjetnički ravnatelj Festivala braće Manaki u Bitoli i kritičar MRTV i časopisa Sinopsis; Sergei Lavrentiev, programski direktor Tarkovski filmskog festivala; Fokusu će također prisustvovati i inozemni novinari: Will Tizard, izvijestitelj lista Variety; Vladan Petković, izvijestitelj Screen Internationala; Anna Franklin, direktorica portala Film New Europe; Ronald Bergan, kritičar londonskog lista The Guardian; Jean Roy, kritičar pariškog lista L'Humanite; Gabriele Barrera, kritičar tali-

janskog časopisa Best movie; Dubravka Lakić, kritičarka beogradskog lista Politika i Dževdet Tuzlić, urednik kulture Bosansko hercegovačke televizije BHT1. Prestigli sudionici prvog Hrvatskog filmskog fokusa predstaviti će se novinarima i gostima Festivala na press konferenciji u srijedu 22. srpnja u dvorani Circola s početkom u 11.00. Dobro došli!

Prvi pristigli sudionici Fokusa: Sergei Lavrentijev, Dubravka Lakić, Blagoja Kunovski, Sitora Alieva

**U organizaciji Muzeja suvremene umjetnosti Istre sinoć je u
Staroj tiskari otvorena izložba akademskog slikara Erosa Čakića**

IZLOŽBA EROSA ČAKIĆA, AUTORA STATUETE ZLATNA VRATA PULE

Akademski slikar i kipar Eros Čakić od utorka se u prostoru Muzeja suvremene umjetnosti predstavlja ljubiteljima likovne umjetnosti grafičkom mapom 80/90/00 te retrospektivnom izložbom svojih radova. Rođen je 1960. u Puli. Na Akademiji likovne umjetnosti u Veneciji diplomirao je kiparstvo u klasi profesora Gianfranca Tramontina. Uz umjetnički rad koji uključuje slikarstvo, kiparstvo, grafiku i scenografiju bavi se i pedagoškim radom. Skupno

je izlagao na nizu uglednih manifestacija: na Godišnjim izložbama HDLU-a Istre, u Zagrebu, Puli, Rovinju, u Italiji, Njemačkoj, Francuskoj te Austriji (izložba Čarobna Istra u više zemalja Europe). Samostalno je izlagao više puta u Puli, Veneciji, Rovinju, Labinu te Rijeci. Sudjelovao je više godina za redom na Kiparskoj koloniji u Vinkuranu te na Svjetskom Kiparskom simpoziju u snijegu u Kanadi. Za svoj je umjetnički rad dobio niz priznanja. Statueta nagrade publike u Areni Zlatna vrata Pule njegovo je umjetničko djelo koje bi svaka ekipa hrvatskog filma u Nacionalnom natjecateljskom programu rado imala u svojim rukama. Prema umjetnikovim riječima, na kreaciju statuete nadahnulo ga je vlastito viđenje znamenitog pulskog spomenika te zlatni rez kao osnova kadra i univerzalni umjetnički izraz. Ovogodišnji dobitnici Zlatnih vrata Pule bit će poznati u subotu 25. srpnja na svečanom zatvaranju 56. festivala igranog filma.

Razgovori s članovima ekipe filma *U zemlji čudesa*

Redatelj i scenarist Dejan Šorak

U zemlji čudesa je film krize

Konstanta vašeg opusa jest tematska i žanrovska raznolikost. Što vas motivira u smišljanju filmskih priča?

Svi moji filmovi su potpuno različiti, međutim svatko tko ih pažljivo pogleda može primjetiti da ih je radila jedno te ista ruka. Znam da to zvuči malo naivno i staromodno, ali najviše volim smišljati nekakve filmske priče, koje će na emocionalan i ponekad zabavan način otvarati neka važna pitanja o čovjekovoj sudbini. S druge strane, ne zanima me slati izravne poruke, nemam nikakvu ambiciju mijenjanja svijeta i ne zanima me politički angažman na filmu. U današnjem vremenu, kada sve možete javno i slobodno reći, staviti na Facebook i YouTube, trošiti nešto tako dragocjeno, skupo i naporno kao što je film za izricanje neke jednodimenzionalne poruke jednostavno je besmisleno.

Ipak, U zemlji čudesa vrlo nedvosmisleno prikazuju lokalnu socijalnu katastrofu, u kojoj ti, riječima mlade protagonistkinje, „nitko ne može pomoći ako nemaš novaca“.

Socijalni angažman je posljedica. Postoji naime jedan paradoks u umjetnosti, prvi ga je spomenuo Denis Diderot u *Paradoksu o glumcu*, koji kaže da se ljepota izražava ružnošću, a svjetlo se izražava mrakom. Tako je i u ovom slučaju, socijalni angažman nije mi u namjeri, ali je itekako vidljiv kao posljedica. Ovaj film je film krize, on govori o ljudima koji su pometeni na marginu, iako stječemo privid da živimo i jednom prekrasnom svijetu estrade, tajkuna i Gotovčevih koji su paradigma hrvatskih društvenih vrijednosti. Stvar je u tome da bogati *establishment* radi priče sam za sebe, a ispod toga postoji cijeli jedan svijet kojeg nema nigdje. Taj svijet je tema ovog filma. Put do emocionalnosti gledatelja je suprotan od očekivanog, ovaj film trebalo je raditi surovo,

tvrdno, ne koketirajući s emocijama. Glavni lik filma je dijete koje je prerano odraslo zbog užasa rata, ono je zrelije od vlastite majke, ono se ne želi svidjeti. Ona je nemoguća, surova, govori ti istinu u lice, bezobrazna je, i ja mislim da je to jedini način. Jer, kad radite film o djetetu koje je bolesno od raka bez svoje krivnje, to je jedna mrvica do ponora katastrofe kiča.

Na koji ste način radili s darovitom djevojčicom Marijom Stjepanović, koja je sjajno iznijela teret situacija koje su neprimjerene za njenu mladu dob?

To se zove milost filmskog neba. U očaju kako ćemo to dijete naći, krenuli smo s potragom u Zagrebu, mada je najlogičnije bilo ići u manje sredine, gdje bi možda našli nekog sa sličnom sudbinom. Tako da Marija Stjepanović nikako nije naturščik, njen život nema nikakve sličnosti s likom kojega glumi, ona je sve to morala raditi kao prava glumica. Mariju je prva uočila moja asistancija Branka Turkalj u učilištu ZKM-a, vidjela je jednu skromnu djevojku u kutu, i odmah je znala da je to Alica. U pripremnim razgovorima shvatili smo da je riječ o beskraino inteligentnoj osobi i prema njoj sam nakon druge probe odlučio igrati potpuno otvorenih karata, bila je ravnopravna s ostalim glumcima. Igrali smo otvoreno, i objašnjavao joj

pišu Jordanka Grubač i Matko Botić

svaki sloj uloge bez ikakvih ograničenja. Marija je slušala i ostvarila apsolutno sve što sam zamislio, s punom dubinom osjećajnosti u misli, stalno u punoj koncentraciji.

U filmovima se često oslanjate na provjerene glumačke suradnike.

S glumcima imam ambivalentni odnos. Jako ih volim kad su sjajni, ali ne volim kad na filmu glume na kazališni način, ne imajući u vidu pravila medija. Kazališno iskustvo puno mi pomaže u smislu da znam što glumac ne smije raditi. Na filmu se ne smiju vidjeti načini glumačke transformacije, ta gluma mora doslovno imati dokumetarnu uvjerljivost, a glumci su često skloni dodati onaj mali višak koji to sve čini lažnim. Na filmu moraš na osvježen način biti potpuno neosvješten. Te odlike imaju svi glumci s kojima volim surađivati.

U tom silnom mraku u filmu ipak kostantno izbija životna radost kroz humor.

Često radim na humoru u filmovima. To je taj paradoks o kojem sam govorio, ta nesreća, mrak i užas su razumljiviji kroz humor, posrednim načinom često se može reći ono što želite na puno uvjerljiviji način.

Kakav je odnos scenarista Dejana Šorka i istoimenog redatelja?

To zna biti okrutno. Imam tu sreću da se ne moram boriti sa scenaristom kad nešto mjenjam i prekrajem, i trudim se zadržati dva potpuno različita pristupa kao scenarist i redatelj. Ne robujem sebi kao scenaristu, nekad se u snimanju znam zapitati što sam to napisao. Pretjerano sam samouvjeren i mislim da znam napisati dobre dijaloge, ne dam olako glumcima da ih mijenjaju samo zato što su ih lijeno naučili. Bati Živojinoviću sam na snimanju *Male pljačke vlaka* rekao: „Ja sam to pisao tri godine, a ti ćeš mi to uništiti za tri minute. Nauči tekst pa ćemo onda vidjeti koja je verzija bolja.“

Snimatelj Vjekoslav Vrdoljak Smirenost koju donose godine iskustva

Dejan Šorak i vi ste uigran tandem.

Zajedno smo snimili pet igranih filmova, on je redatelj koji me najčešće pozivao i za njegove sam filmove dobio najviše nagrada, između ostalog dvije Zlatne arene i dvije Kodakove nagrade. Mi smo prijatelji, i u tom prijateljstvu se jako dobro slažemo, a *U zemlji čudesa* smatram najboljim filmom Dejana Šorka koji sam ja snimao. Možda je tome tako i zbog činjenice da smo se s vremenom smirili, u mladosti smo znali katkad biti i nervozni i ishitreni, a atmosfera na snimanju ovog filma bila je jako staložena, ugodna i mirna. Dejan Šorak je realiziran kao umjetnik i mislim da je to bilo jako važno za nastanak ovog filma.

Film je snimljen u vizualnom kontrapunktu ruralnog početka i djelomično urbanog završetka.

Ja ne mogu snimati film onako kako ga ja vidim. Najteži dio mog posla kao snimatelja jest otkriti kako ga vidi onaj koji ga je napisao i koji ga režira. Ono što volim kod Dejana, jest da mi

on u nekoliko rečenica vrlo jasno pojasni kako on nešto vidi. Najgore je kada snimatelj mora gatati te stvari. Dobro poznajem tu atmosferu zagrebačke periferije u kojoj se odvija dobar dio filma, poznajem te ljude i znao sam otprilike kako to treba izgledati, a zahvalan sam i Mariju Ivezicu koji je kao scenograf pronašao nekoliko izvrsnih lokacija.

Na filmu ste kao s kolegicom snimateljicom surađivali s vlastitom kćerkom.

Moja kćer je diplomirala kameru na Akademiji, na filmu smo trebali još jednog snimatelja pa smo se odlučili za nju. Mada, teško je surađivati s obitelji, ja to znam i iz suradnje s vlastitim ocem, često argumenti padaju u vodu zbog obiteljskih odnosa. Na ovom filmu ipak nije bilo tih situacija, ona je svoj posao obavila odlično. Znali su mi prigovarati da njoj dajem bolje kadrove nego sebi, ali na mladima svijet ostaje.

Glumica Marija Stjepanović u ulozi Alice

Možda postanem popularna

Koliko ti je rad u Dramskom studiju ZKM-a pomogao u radu na filmu *U zemlji čudesa*?

Pa, puno mi je pomogao. Ipak, ništa nisam znala o tome kako se rade filmovi, jesam zamišljala, ali ipak nisam znala što me čeka, sve me to iznenadilo, ali bilo mi je lijepo. Jesam, puno sam razmišljala kako bi trebalo nešto napraviti ili reći, a pomagali su mi i svi u ekipi, bili su super.

Netko osobito?

Ma ne, svi su mi bili super. Jesam, voljela sam raditi s Franjom, ali i sa svima drugima.

U filmu si mi izgledala nekako starije i

ozbiljnije nego ovako kada te gledam...

To sam odglumila.

Znaš li da tvoj lik uopće ne mora biti izmišljen i da ima djece koja žive tako, na rubu?

Znam to.

... a znaš li da pojavljivanje na filmu sa sobom nosi to da te svi prepoznaju na ulici, da postaješ popularna. Kako će ti prijatelji i vršnjaci reagirati kad vide film?

Možda postanem popularna, a možda čak i ne... Ne, ne znam kako će reagirati.

Dijete si, imaš samo dvanaest godina, je li te mučila ozbiljnost uloge?

Nije. Nije mi bilo teško. Sve sam odmah razumjela što od mene traže, oni su znali i jesam li ja to usavršila ili treba još raditi.

Glumac Franjo Kuhar u ulozi Rome Priča me natjerala na suze

Kako vas je i koliko vezala uloga Rome i cijeli projekt filma *U zemlji čudesa*?

Već s prvim čitanjem scenarija priča me ulovila i, moram reći, natjerala suzu na oko. Ta priča ulovi i stoga što govori o djetetu, a nije sladunjava, ne podilazi, nije, ono, cicimici... To su kratke rečenice, nabijene mukom, a ono što izlazi iz usta kratko i surovo. Vrlo je teško detektirati unutrašnjost čovjeka prema tim kratkim rečenicama.

Scenarij vas je „primio“ od početka, a lik Rome?

Temelj je moje struke baratanje emocijama, ono što te ulovi na tom planu znači da je vrijedno „proučiti“. Ipak, lik mi je došao kasnije, naknadno. Prvo sam morao biti siguran da je to film tišine, atmosfere. Moj profesor s prve godine učio me da se igra u pauzama govora, u tišini...

Vaša mala partnerica Marija Stjepanović?

Jednostavna i određena, tom djetetu treba odati posebno priznanje za rad; noću, na kolodvoru, u prilikama kada je koncentraciju teško zadržati i odraslima, bila je jednom rječju fascinantna!

Imam dojam da vam rad na ovom filmu nije bio samo posao?

I nije. U 23 godine staža imam pet-šest-sedam projekata u nekoj mojoj emotivnoj životnoj vitrini, ovaj film spada upravo tu.

Glumac Borko Perić u ulozi Valentina Rat ostavlja ruševine u ljudima

Vi iz generacije osamdesetih kako gledate na ratnu temu poput ove?

Ovo je priča u kojoj pratimo posljedice rata na pojedince, na djecu koja nisu život proživjela u urednim fazama, to, uostalom, nije samo filmska priča to se događa.

Jeste li odmah našli „ključ“ za svoju ulogu?

Nisam... Našao sam ga negdje u činjenici da se kao čovjek, odnosno lik u priči, više potvrđujem s obitelji svoga brata nego vlastitoj. Bez obzira na okolnosti moj Valentin tu nalazi onaj neki životni mir i tišinu koja mu odgovara. Draga mi je ta neka tuga koja iz njega zrači, stekao sam veliku dozu suosjećanja s tim likom i to nije bio samo posao... Uostalom, kroz film čovjek ima priliku upoznati sve to, i proživjeti, to ostaje negdje upisano. Ili je već upisano.

Poruka filma?

Eto što ostaje nakon besmislenog ludovanja: ruševine uokolo, i u ljudima.

Pula?

Moj grad i moj Festival, večeras će moji doći u Arenu, uživam u ovom Festivalu i uvijek sam sretan kada mogu biti dio toga kroz filmove koje radim.

Glumica Dora Lipovčan u ulozi Ruže Moj je put bio pravocrtan

Imate sreće s filmovima, ovo vam je, kažete, trinaesti?

Da, film me hoće, a serije me neće... al' neću ni ja njih.

Vi od malih nogu idete prema tome, u djetinjstvu ste bili živa maskota šibenskog dječjeg Festivala...

I šibenskog, i dubrovačkog i splitskog! Roditelji su mi, svaki na svoj način, bili dio toga svijeta, a s njima i ja. To je sasvim drukčije nego da s 18 godina pred upis na fakultet zaključite da biste na Akademiju. Od djetinjstva sam zaljubljena u samu bit glume, u esenciju ovoga posla i ne znam što bih da nisam upisala Akademiju. Moj je put bio pravocrtan...

Uloga majke jedne osobite djevojčice puna je emocija.

Marija je kao Alica bila divna. Nevjerojatna partnerica! Iz nje sam vukla i vlastitu inspiraciju, ona te tako točno gleda da ne možeš pogriješiti. I, bila je daleko bolja od mene u njezinim godinama, odnosno, počela sam s dvanaest. Ja sam bila nemirno dijete; valjda me je mrzila cijela ekipa. Ona je s deset godina izuzetno disciplinirana, imala je puno više dana i noći snimanja i sve prošla bez cendranja, koncentrirano, kao da jako dobro zna što hoće i kao da se nema potrebe svidjeti drugima. Ima sigurnost, a ja se još trudim postići je... Marija bi u ovom poslu mogla još jako puno napraviti!

Peti dan Nacionalnog natjecateljskog programa (srijeda, 22. srpnja)

Tržnica kao svijet u malom

Prošli smo više od polovice ovogodišnjeg Nacionalnog natjecateljskog programa. Šest je filmova prikazano, a četiri ih još čeka sud publike i kritike. Sljedeći je među njima *Čovjek ispod stola* koji se večeras premijerno prikazuje u Areni s početkom u 21.30. Ovu dramu o složenim obiteljskim, ljubavnim i prijateljskim odnosima skupine ljudi s jedne velegradske tržnice režirao je Neven Hitrec koji je prije točno deset godina osvojio Veliku zlatnu arenu za svoj prvijenac *Bogorodica*. Scenarist je filma redateljev otac, ugledni hrvatski književnik Hrvoje Hitrec, dok je lajt-motiv priče tržnica kao stvarno i metaforičko sjecište ljudskih sudbina, nadanja, tragedija i novih početaka. U glavnim su ulogama Luka Petrušić, Jelena Lopatić, Damir Lončar, Marija Škaričić, Višnja Babić, Inge Appelt i Vanja Drach.

Čovjek ispod stola

Film na slikovitog tržnici na periferiji grada povezuje galeriju raznolikih likova: siromašnog, blago retardiranog mladića Groša (Luka Petrušić) koji očekuje dolazak bogatog oca iz Argentine; prodavačicu Lidiju (Jelena Lopatić) kojoj je napokon krenulo u životu (ima posao i dečka kojega voli); zubara Pipanića (Damir Lončar) koji nakon prometne nesreće i udara u glavu odluči govoriti istinu o svojim grijesima, ali i onima svoje žene i njezine sestre; mladu ženu (Marija Škaričić) zaposlenu u bistrou, koju iznenade nepoznati detalji iz prošlosti najbližih osoba, kao i lokalne kriminalce, braću Ringlov, koji među ljudima s tržnice traže onoga tko im je uzeo plijen pljačke benzinske crpke... Redatelj **Neven Hitrec** diplomirao je filmsku i TV režiju na ADU u Zagrebu 1992. Za režiju dokumentarnih filmova *Dvorana* i *730 dana poslije* dobiva 1993. godišnju nagradu za filmsku umjetnost *Vladimir Nazor* i nagradu *Zlatna uljanica* na Danima hrvatskog filma. Kao redatelj dugometražnih igranih filmova debitira 1999. filmom *Bogorodica*, koji osvaja *Veliku zlatnu Arenu*, dok je za režiju istog filma nagrađen *Vjesnikovom* nagradom *Breza* za najboljeg debitanta. *Bogorodica* je prikazana u konkurenciji festivala u Dublinu, Budimpešti, Lodzu i Torinu. Drugim dugometražnim filmom *Snivaj, zlato moje* na Filmskom festivalu u Puli 2005. osvaja nagradu publike *Zlatna vrata Pule*, a film je uvršten u konkurenciju festivala u Moskvi. Dobitnik je Medalje Grada Zagreba za 2006. godinu.

OSOBNIA ISKAZNICA FILMA

Hrvatska, 2009., 72 min, 35 mm; produkcijska kuća: Interfilm (u suradnji s Hrvatskom radiotelevizijom); producent: Ivan Maloča; koproducent: Vanja Sutlić; režija: Neven Hitrec; scenarij: Hrvoje Hitrec; uloge: Luka Petrušić, Jelena Lopatić, Damir Lončar, Marija Škaričić, Višnja Babić, Nikša Butijer, Inge Appelt, Danko Ljuština, Ronald Žlabur, Vera Zima, Filip Radoš, Vanja Drach; kamera: Stanko Herceg; montaža: Slaven Zečević; scenografija: Mladen Ožbolt; kostimografija: Željka Franulović; glazba: Darko Hajsek; zvuk: Mladen Pervan, Dubravka Premar, Ruben Albahari; maska: Snježana Gorup.

Utrka za nagradu Zlatna vrata Pule

Ocjena gledatelja u Areni za film
Crcni – 3,20

Trenutačni poredak

Vjerujem u anđele – 4,57

Zagrebačke priče – 3,77

Crcni – 3,20

Gledatelji u Areni o filmu u Nacionalnom programu *Crcni*

Ankica Krištov (26)

Nikako nisam uspjela shvatiti zašto je početak tako dug. Previše su ga rastegli, ali film je dobar. Glumci su sve to odigrali i interpretirali jako uvjerljivo.

Mladen Vitasović (40)

Film je dobar, ali je tema nedorečena. Zvuk mi se uopće nije svidio, a ni dijalozi nisu nešto osobito. Ipak, mislim da je u potpunosti uhvaćena bit i prenesena poruka publici. Vjerujem da je to najvažnije ne samo za ovaj film, nego i za ekipu koja je na njemu radila.

Silvija Starčević (32)

Nekako mi je film pretežak. Mislim da to nije za publiku. Trebali bi prikazivati veselije teme. Rat je dio naše povijesti, ali zar je stvarno nužno da stalno prikazujemo filmove o tome?

Gordana Koprić (44)

Osrednje. Pozadina koja prati film je veoma bitna, i tjera na razmišljanje, ali mislim da je tematika zaista teška. Meni je film pomalo predugačak, ali obuhvaća tematiku naše povijesti što je važno.

Gledatelji u kinu Valli o filmu u Nacionalnom programu *Penelopa*

Zlatko Čorlić (27)

Film je dobar. Sve je nekako, rekao bih to tako, prirodno. Film me više podsjeća na kazališnu predstavu, samo što je kamera medij preko kojega gledamo priču.

Vlasta Radosavljević (52)

Jako mi se svidio. Glumci su se stvarno potrudili. Prikazali su Penelopu s neke druge perspektive koja nema veze s Penelopom kakvom smo je svi zamišljali. Ova antička junakinja nije podređena muškarcu, ona zauzima svoj prostor. Fotografija je sjajna, a i kostimi.

Marija Lukić (77)

Meni se film svidio, jer je nekako napravljen po starom modelu, a opet dostupan današnjem svijetu, u smislu modernog izričaja. To je film i za stariju i za mlađu generaciju. Priča je obrađena iz jedne potpunodrukčije perspektive. Jako dobro.

